

POKROK ZÁPADU

Založen 1871.

Omaha, Neb., ve středu, dne 17. dubna 1907.

Ročník XXXVI.—Číslo 38.

Zprávy americké.

President Roosevelt a železniční trust.

President Roosevelt vzal si za úkol znemožnit další špinavě obchody nenasytných trustů a proto před časem nařídil ministru spravedlnosti, aby proti všem trustům zavedl vyšetřování. Následkem tohoto vyšetřování bylo již několik trustů přinášeno pokutováno. V první řadě vystoupilo bylo proti železničnímu magnátu E. H. Harrimanovi. Tento, mimo četné jiné, protizákonné skutky, před časem rozmožnil účastin drah, kterých on je předsedou o \$60,000,000 a to hlavně za tím účelem, aby ještě více naplnil svoje kapsy. Tímto způsobem mnoho těch, kteří sedli mu na většíku, přivedl na mízu, mezitím co on sám slušný obnos do svého móce vstrčil. Poněvadž nestává zákona, kterým by se rozmožňování účastin zakazovalo, nemohlo býti proti těmto nenasytným žralokům soudně zakročeno. President při jedné příležitosti však prohlásil, že se postaví, aby přijat byl zákon, který by zakazoval železnicím a podobným velkým společnostem podobné rozmožňování účastin. Poněvadž president nechce podle písníčky těchto vysavačů tancevat a poněvadž dokonce chystá na ně bíč, který si již dávno zasluhovali, obrátili na něho tyto žraloci zlobu svoji. Se svým náčelníkem Harrimanem v žele srazil se všemožně presidenta očernit a zlehčit před širokým obecenstvem. Poslední pomstevlivé skutky Harrimanovy dokazují, že proti presidentovi chystá se veliká oposice. Harriman nyní v různých podplatných plátech uveřejňuje lživé zprávy o presidentovi a celé republikánské straně. President nejen že tyto lživé zprávy vyvrátil, ale i ukázal tyto pány v pravém světle. Harriman druhdy prostřednictvím svých přátel chtěl dokázat, aby senátor Depew z New Yorku byl jmenován velvyslancem v Paříži a aby on, Harriman, zvolen byl za senátorem. Za to slibil obstarati do kampanního fondu republikánské strany \$200,000. Tímto způsobem chtěl se dostat tento zloduch do senátu, tak aby mohl pohodlně ji svoje rejdy provádět. Leč president a jeho přátelé dobře nahlédli do jeho plánů a zmařili jeho snahy. Nyní se Harriman za porážku tu mstí.

Osm a dvacet spravedlivých.

V Pittsburgu, jak už dříve jsme oznámili, aby odvrátili od sebe požehání, že město jejich je tak zkažené, že by zasluhovalo, aby stihl je osud biblické Sodomy a Gomory, hledali ve svém městě ty, o nichž bylo všeobecné mínění, že jsou spravedliví. Nenašli jich více než 28 a pro tyto spasitele etí Pittsburganů vystrojili dne 5. dubna v hotelu Scherley skvělý banket, kterého účastnili se přes 800 osob. Jména spravedlivých až da té chvíle byla chována v tajnosti, snad z té příčiny, aby jejich ctihostnost neutrpěla veřejnou kritikou ještě před banketem. Mezi spravedlivými byli následující: John Alexander, umělec; mayor Guthrie; J. G. A. Leishman, velvyslanec v Turecku; Arthur Nevin, skladatel hudební; rev. dr.

Riddle, profesor bohosloví; Geo. Shiras, dřívější předseda nejvyššího zemského soudu; H. Ossawa Tanner, umělec černé pleť; David D. Wood, slepý varhaník a generál Young. Těchto 9 jsou rození v Pittsburgu, ostatních 19 tam bydlí více let a jsou mezi nimi John A. Brashear a W. J. Holland, vědecké či učenci, Andrew Carnegie, kapitalista a lidumil, John Dalzell, státník. Sam. Harden Church, železniční úředník a spisovatel, G. C. Reiter, důstojník v loďstvu Spojených Států, rev. A. A. Lambing, dějepisec a prelát, Thomas Wightman, majitel sklárny a spisovatel, James McCrea, železniční úředník a finančník, D. T. Watson, právník, Philander C. Knox, advokát a státník, Henry Phipps, fabrikant, Julian Kennedy, lučebník, H. K. Porter, fabrikant, Emil Swenson, inženýr, Thom. Ridley, továrník, Harry Clay Frick, kapitalista, George Westinghouse, vynálezce, továrník a kapitalista. Počet osmdvacetí spravedlivých byl však za krátký čas ztenčen o jednoho. Arthur Nevin, básník a hudebník, oženil se dne 8. dubna v New Yorku a ženou jeho stala se jakási paní M. I. Deanová, nedávno rozvedená. Muž tvrdě, že má milence, vzal si od ní rozvod a nyní vychází na jevo, že milencem tím, který štěpí rodinné kazil, byl poctivý a spravedlivý Pittsburgan — Arthur Nevin.

President obdržel dědictvím kočku.

V New Yorku zemřela v nedávných dnech pí. Lula Groverová z Lexington ave. V poslední své vůli odkázala veškerou svou pozůstatost presidentu Rooseveltovi. Mnoho-li pozůstatost tato obnáší, není známo. V této poslední vůli se praví: "Odevzdávám Theodoru Rooseveltovi zcela všechno, co mně náleží, domácí nábytek, šperky, demanty, pozemky, peníze na bankách a kočku Snow-Drop Low a vůbec vše, co jest mým. Jsem mu povinnována větším dluhem, než mohu mu nyní splatiti. Tímto způsobem chci mu jen dáti na jevo svoji vděčnost. On byl jediným mým andělem, který nad mnou ochranná křídla rozestřel a který byl jediným přítelem, kterého jsem ve svém životě měla. S radostí odevzdávám mu všechno, co mám a přála bych si míti miliony, abych mohla mu je odevzdati. Doufám, že všechno přejeme v takovém duchu, v jakém mu to vše odevzdávám..." Poslední tato vůle byla právní soudně potvrzena. Praví se, že president odkaz tento přijme a odevzdá jej některému dobročinnému ústavu. Také o kočku bude náležitě postaráno.

České milionové dědictví.

Zajímavou zprávu v těchto dnech přinesly "New Yorkské Listy": Právník Arpad A. Kremer, z čísla 132 Nassau Street, advokát rakouského generálního konsalátu, zaslal nám včera dopis, v němž praví, že různí pozůstali v Čechách splnomenili jej, aby vyšetřil okolnosti smrti a majetku Františka Kruckého, jenž narodil se v Třemošnici nedaleko Diviava v Čechách, kde prý před dvěma léty zemřel, zanechav po sobě jmění 12,000,000 dollarů. Kde ten zesnulý český milionář žil a

zemřel, jaký obchod provozoval a kde to jmění zanechané, se nachází, není známo a dle našeho náhledu asi nikdy známo nebude. P. Kremer odvolává se na jeden český, v Čechách vycházející časopis, v němž prý před rokem byla uveřejněna zpráva v tom smyslu, že Leč i časopisy v Čechách mají své doby kyselých okurek, mořských hadů — a novinářských kačep. "Milionář Krucký" nepochybně spadá do té kategorie smýšlenek. Kdyby však přece snad bylo na tom alespoň zdání pravdy a někdo mohl by o těch milionech podat bližší sdělení, necht' jen obrátí se na shora uvedeného právníka. Dost možná, najdou-li se ty miliony opravdu, že kouká z toho tučné "komišň".

Úspěšná kariéra.

Jednu z nejúspěšnějších kariér měl jistě Fred A. Busse, nově zvolený mayor města Chicaga. Narodil se před 43 roky z německých rodičů. Záhy začal se podílet v politice a štěstí mu přálo, jako málokomu jinému. Byl v několika znamenitě placených úřadech a politikou svou nemálo prospěl rozvoji uhelného obchodu. Nejprve zastával různé úřady okresní, později zvolen byl do zákonodárny a konečně za státního pokladníka. Následkem úspěšné této kariéry stal se jedním z politických "bossů" a byl také ustanoven poštímistrem města Chicaga. Strana republikánská prohlásila jej na to kandidátem mayorství a ani tu neopustilo Busseho báječné štěstí a on zvítězil většinou 13,000 hlasů. V poměrně krátké době z obyčejného politikáře vyšinul se v nejvyšší úřad, který může Chicagu svému občanu poskytnouti. Zajisté velmi úspěšná to kariéra.

Roosevelt a příští presidentská kampaň.

New-yorský "Herald" v těchto dnech podnikl zajímavý cauvus ve všech státech Unie mimo několika států jižních, aby seznal, jaké smýšlení panuje o presidentu Rooseveltovi mezi voliči po celém národě po jeho poslední kontroverzi s E. H. Harrimanem. Přehled ten zdá se nasvědčovati, že president Roosevelt jest dnes silnější, než kdykoliv před tím; že většina států přeje si ho jako republikánské kandidáta r. 1908 a že stává nebezpečí demokratického vítězství, pakli některý jiný kandidát než Theodore Roosevelt bude vybrán. — Byly v různých místech předkládány následující otázky: — "Poškodila kontroverze s Harrimanem nějakým způsobem popularitu Rooseveltovu ve vašem státě?" — "Schvaluje váš stát opětnou nominaci Rooseveltovu roku 1908?" — "Bude Roosevelt s to přenést svou sílu ve vašem státě na kandidáta, jehož podporuje?" — "Jeví se ve vašem státě jakési stopy hnutí, jež by mělo za účel vřítouti hlasy voličů proti Rooseveltovi a jeho politice?" — Na první otázku odpověděno všeobecně: "Daleko oblíbenější než kdy jindy." Na druhou otázku všeobecně odpovídáno "Ano". V některých státech, jež mají své "oblíbené syny", Roosevelt stojí druhým ve výběru, ale v středních a západních státech odpověď zněla téměř jedinomyšlně: "Roosevelt a nikdo jiný." Na třetí otázku

povšechná odpověď zněla, že president nemůže svou sílu na nikoho jiného přenést. Na čtvrtou odpovědi zněly, že až dosud nestává žádného hnutí proti presidentovi, ale jest možno, že činy budou snahy ze strany jeho nepřátel, aby získali různé státní delegace. Taft obliben v mnoha státech na druhém místě, kdežto Fairbanks a Foraker jsou jinými považováni za nejlepší "konservativní" kandidáty.

Povládnění drah.

New-yorský časopis Wall Street Journal přinesl v těchto dnech náhled Bryanův o povládnění železnic. Za tento náhled hodlá se Bryan vše přimlouvati v příští presidentské kampani. Není ovšem pochyby, že proti tomuto návrhu bude silná oposice. První, kdo proti tomuto náhledu vystoupil, byl celý demokratický jih. Mají z tohoto povládnění drah veliký strach a to pouze z té příčiny, že by potom měli na nich černoši i běloši stejná práva. Na jihu, jak známo, černoši jezdí v kárách od bělošských zcela oddělených. — Bryan praví, že vláda nemusejí by koupiti dráhy docela, ale udělali to ako v Prusku, zakoupiti totiž ovládací počet akcií. Dráhy mají takřka větší moc nežli vláda a v čase války mohlo by to míti velmi povážlivé následky. Nechalo prý by se to zaříditi jako ve Francii. Když by se některé společnosti povolila stavěti dráha, vláda zajistila by dobrý výdělek podnikatelům a část čistého zisku by si ponechávala. Tyto peníze ukládala by do úmorného fondu a za několik let za peníze ty dráha ona mohla by se vykoupiť. Bryan praví, že vše mohlo by se děti poněmáhlu. Nejlepší by prý bylo, aby lid rozhodl, chce-li povládněti drah.

Proti kontrátním dělníkům.

Jak lze z prvních náběhů souditi, připravuje se přistěhovalecký úřad opět na výpravu proti kontrátním přistěhovalecům, jichž zvláště do New Yorku veliká síla přijíždí. Loňského roku byla veliká síla zdravých mužů z Bulharska, Řecka, Itálie a Chorvatska zamítnuta. Letošní výprava proti kontrátním dělníkům započala minulý týden a sice vyloučením 23 Řeků, kteří ubírali se do Omahy, Neb. Přistěhovaleckému úřadu bylo sděleno, že jistá železniční společnost importuje kontrátní dělníky a udání toto bylo příčinou že oněch 23 Řeků podrobena bylo výslechu a hned po výslechu odkázáno deportaci. Přistěhovaleckí úředníci počínají se velmi tajně a obezřetně, ale přece jenom širší veřejnost zvěděla, že dohled na přistěhovalece bude nyní náležitě přiostrěn.

Koncert žáků J. H. Chapka v Chicagu, Ill.

Hudební škola krajana p. J. H. Chapka, 572 Blue Island Ave. v Chicagu, Ill., těší se v chicagských kruzích hudebních zvučným jménem. Každým rokem vychází z této školy celá řada dobrých hudebníků, kteří nemálo přispívají k stále rostoucí zvučnosti její pověsti. Krajan Chapek je odchovancem pražské konservatoře a za moře přinesl si značné zkušenosti ve svém oboru. Jak právě nám oznamuje, uspořádá se svými žáky dne 19. dubna koncert.

Mezi žáky jeho nalézáme téměř samá česká jména a bude to tudíž koncert ryze český. K další práci přejeme krajanu Chapkovi mnoho zdaru!

DROBNÉ ZPRÁVY.

* President Roosevelt účastní se Jamestownské výstavy v pátek, dne 25. dubna. Toho dne uspořádána bude velkolepá slavnost. Zahájena bude před rozedněním 300 ranami z hmoždířů v upomínku na založení první anglické osady v Americe před 300 lety. President pojede na lodi "Mayflower" mezi dvěma řadami rozestavených cizozemských i domácích válečných lodí a dopraven bude na řečiště, kdež promluveny budou slavnostní řeči. Na to bude výstava prezidentem zahájena.

* Český polární cestovatel, Antonín Fiala, oznamuje, že se na cestu k severní točně vydá znovu. Praví se, že má k tomu zajištěnou podporu dvou kapitalistů. Částka v obnosu \$200,000, jež k této výpravě je třeba, byla prý již upsána. Fialu doprovázeti bude kapitán George Comer.

* V Memphis, Tenn., vylezl náterač Ed. Murphy ze St. Louisu, Mo., zaměstnaný v dotyčném městě na stavbě nové budovy klubu obchodníků, na střechu, polil se bensínem a zapálil svůj oděv, uhořel před očima několika set diváků. Myslí se, že minul se s rozumem.

* V Galvestoně, Tex., v době prudkého větru vypukl oheň v jistém nábytkovém obchodě, který rychle se rozšířil na sousední domy a dříve než mohl býti uhasen, způsobil za \$175,000 škody. Jedna z takto zničených budov byla pět poschodí vysoká. V budově této nalézaly se místnosti dráhy Gulf, Colorado and Santa Fe, kteráž utrpěla ztrátou cenných listin.

* Wiliam Randolph Hearst, pověstný generál žlutého tisku, podal v nedávných dnech prostřednictvím právníka C. J. Shearna žalobu na Benjamina C. Franka, sekretáře a ředitele "New York Times Co." na odškodné \$500,000 za urážku na etí, způsobenou uveřejněním smyšlených nepravd v časopise "New York Times". Žaloba tato podána byla u vrchního okresního soudu.

* Jak se ze San Franciska oznamuje, zamýšlí několik ruských osadníků založiti velkou ruskou osadu v Californii. W. M. Coward ze Stockson přijel již s ruským tlumočnickem do San Franciska, a bude s ruskými osadníky o této věci jednati. V osadě té miní se usaditi více než 3000 přistěhovaleců a jejich předvoj již je zde. Jakmile skončeno bude vyjednávání, přijedou tam i ostatní a zaberou 50,000 akrů půdy. Jsou to přívrženci zvláštní ruské sekty, která nazývá se Malokáni.

* Několik zemědělských znaleč vykonalo cestu po kansasském pšeničném pásmu a vrátivše se, předpovídají, že úroda pšenice bude obnářeti přes 100,000,000 bušlů. Obilí je vskutku krásné a opravňuje k těm nejlepšímu nadějím. Ba mnozí tvrdí, že úroda pšenice bude jistě aspoň 130,000,000 bušlů. Prof. Bailey z university Iowské, který rovněž tento pšeničný pás navštívil, prohlašuje, že nehrozí žádné nebezpečí od zelených brouků.